

Impact van het Innovation Lab

Studenten met extra ondersteuningsbehoeften

Opdrachtgevers: FHICT en Diensten O&O en H&F
Eindhoven, juli 2022
Auteurs: Chantal Gorissen, Levi van den Bogaard

Onderzoeksopzet

Studenten met een extra ondersteuningsbehoefte

Binnen Fontys Hogeschool ICT (FHICT) zijn er veel studenten met een extra ondersteuningsbehoefte, bij inschrijving meldt zelfs 25 procent van de studenten een diagnose terwijl het landelijk gemiddelde is 16% is. Naast dat deze studenten het risico lopen om tijdens hun studie vast te lopen zien we ook dat zij vaak na afstuderen werkeloos thuis komen te zitten. Dat is natuurlijk zonde aangezien de techniek sector in zijn geheel en ook de Brainportregio in het bijzonder verlegen zitten om technische professionals. Binnen FHICT zijn er diverse begeleidingsinitiatieven ontwikkeld. Gezien de grootte van deze populatie bij FHICT is het van belang dat we hun ervaringen expliciet meenemen in het onderzoek naar de impact van het InnovationLab.

Doel

Inzicht verkrijgen in de behoeften en de beleving van studenten met extra ondersteuningsbehoefte in het onderwijsconcept van FHICT, het InnovationLab op Striip TQ in het bijzonder, en hun beleving van het InnovationLab gebouw en locatie.

Aanpak

In juli 2022 zijn er kwalitatieve data verzameld d.m.v. 2 expert interviews en een studentinterview. De betreffende experts zijn betrokken bij diverse ondersteuningsinitiatieven binnen FHICT in de rollen van oprichter/projectleider/begeleider. Deze gesprekken zijn gevoerd a.d.h.v. vooraf bepaalde semigestructureerde gespreksleidraden. Verder is er door de experts kwalitatieve data aangeleverd die eerder is verzameld als inventarisatie rondom de nieuwbouw van gebouw R10, dit betrof ervaringen van studenten met een ondersteuningsbehoefte en hun gebouwbeleving en behoefte.

Extra ondersteuning/begeleiding bij FHICT: wat is er?

- [Student plus](#): begeleiding op maat tijdens de studie. Zo'n 700 studenten (17% van de FHICT studentpopulatie) zijn in begeleiding. Dat is ruim boven het landelijk gemiddelde (11%) van studenten die gebruik maken van extra ondersteuning. Door dit hoge aantal is de druk op de begeleiding groot. Het streven is dat alleen die studenten die zo'n specifieke begeleiding nodig hebben die je niet van een docent kan vragen (bijv. complexe en meerdere vormen problematiek tegelijk), hier in begeleiding komen.
- [Creëren arbeidskansen 2.0](#): professionalisering van docenten op het gebied van Job Coaching, vooral voor studenten (met een afstand tot de arbeidsmarkt) in en rond de stage en het afstuderen. Op dit moment zijn er 26 docenten opgeleid.
- [Career Jumpstart](#): Job Coaching van studenten (met een afstand tot de arbeidsmarkt) richting de arbeidsmarkt i.s.m. andere Fontys (technische) opleidingen en de TU/e. Gefinancierd door '04 werkt' (een samenwerking tussen gemeenten, UVW en sociale werkbedrijven). Een toegekende subsidie vanuit de ASML Foundation wordt gebruikt om het loopbaancentrum te verduurzamen.

Het doel van deze initiatieven is om studenten met een extra ondersteuningsbehoefte te begeleiden tijdens hun studie, maar ook om te zorgen dat zij na hun studie duurzaam aan het werk kunnen.

Studenten met een extra ondersteuningsbehoefte

Typen problematiek / typische problematiek

Het type problematiek wat studenten met ondersteuningsbehoefte ervaren is vrij breed. Het betreft vaak moeite met plannen en organiseren, faalangst, motivatieproblemen, moeite met het verwachte niveau van autonomie en zelfsturing, problemen rondom executieve functies, depressie en er is een oververtegenwoordiging van autismespectrumstoornissen (ASS).

Niet alleen in de beginfase van de opleiding

Ook in de latere studiejaren kunnen studenten een extra ondersteuningsbehoefte ontwikkelen, naarmate de opleiding vordert wordt er namelijk een steeds groter beroep op gedaan op hun zelfstandigheid.

Course vs Demand based studieroutes

Deze studenten doelgroep kiest massaal voor de course based studieroute. Zij vinden de structuur fijn maar dit is wellicht niet het beste, met oog op arbeidsmarkt.

Mismatch met het onderwijs

Er wordt door studenten met een extra ondersteuningsbehoefte vaak een mismatch met het onderwijsconcept ervaren, er worden vaardigheden verwacht die zij nog niet in voldoende mate beheersen. Deze mismatch betreft vooral het gebied van de benodigde sociale skills, executieve vaardigheden (denk aan reactie-inhibitie, werkgeheugen, emotieregulatie, volgehouden aandacht, taakinitiatie, planning/prioritering, organisatie, timemanagement, doelgericht gedrag, flexibiliteit en metacognitie), zelfkennis en zelfsturing. Om deze mismatch aan te pakken is het belangrijk dat deze vaardigheden niet te veel als vanzelfsprekend worden gezien bij binnenkomst, maar dat er ruimte is (voor alle studenten) om de gewenste vaardigheden in een logische opbouw in het curriculum te ontwikkelen.

“Wat ik zie is dat we er teveel vanuit gaan dat studenten al autonoom denkend en handelend zijn als ze binnenkomen.”

Aandacht voor deze doelgroep is belangrijk, vooral het herkennen en tijdig doorverwijzen. Door meer aandacht te besteden in het curriculum aan het ontwikkelen van deze vaardigheden voor alle studenten, ondervang je een groot deel van de problematiek waarvoor er nu (teveel) studenten zich melden bij de ondersteuningsinitiatieven.

Gebouwbeleving InnovationLab

Indeling/inrichting gebouw, studentbeleving

Studenten met een extra ondersteuningsbehoefte ervaren het InnovationLab als een omgeving met veel prikkels en chaos. Daarnaast ervaren zij weinig mogelijkheden voor stil concentratiewerk. Studenten die hier minder goed mee om kunnen gaan verdwijnen uit het InnovationLab, zij werken dan liever vanuit huis (terwijl het onderwijsconcept vraagt juist dat ze daar zijn).

Behoeftte aan rustige plekken

Er is vooral behoefte aan mogelijkheden om zich uit de drukte te kunnen terugtrekken. Door zich op het ene moment te kunnen terugtrekken, kunnen ze drukte op andere momenten beter aan.

De off-campus ligging op TQ

Het is voor deze doelgroep niet ideaal dat er verschillende locaties zijn waartussen geschakeld moet worden. Die overgang is niet altijd makkelijk voor studenten met bepaalde ondersteuningsbehoeften, het zorgt over het algemeen voor veel stress. Maar het sluit wel aan bij de praktijk van het werkveld. Vooral voor deze groep studenten is een goede onboarding van belang.

Begeleidingsinitiatieven i.r.t. de TQ locatie

Begeleidingsinitiatieven zoals Student Plus zijn vooral verbonden aan de campus locaties, hierdoor ontstaat er nog vaak een afstand wanneer studenten op TQ komen studeren. Hier mag nog extra aandacht aan worden besteed, om te voorkomen dat deze studenten uit beeld verdwijnen.

Conclusies & aanbevelingen

Conclusies & aanbevelingen

Onderwijsconcept

- Aanvullende ondersteuning moet in het primaire proces zo inclusief mogelijk geregeld zijn.
- Zelfsturing is niet bij iedere student bij binnenkomst in dezelfde mate aanwezig, hiervoor is een stapsgewijze opbouw nodig.
- Door hier voor alle studenten in het curriculum meer aandacht aan te besteden kan een deel van de hulpvragen al ondervangen worden. De docent is daarbij een belangrijke schakel: als zij veel laagdrempelige zaken kunnen herkennen en voorkomen, neemt de druk op 'extra' ondersteuning af.
- Course vs demand based: structuur is fijn maar wellicht niet het beste met het oog op arbeidsmarkt.
- De grote vrijheid en flexibiliteit in het onderwijs geeft ook ruimte voor maatwerk: gebruik dat in het voordeel van studenten met ondersteuningsbehoefte door hen de ruimte en begeleiding te bieden om de benodigde vaardigheden te kunnen ontwikkelen.

Gebouw

- Veranderen van locatie levert bij sommige groepen studenten veel stress op, heb hier aandacht voor en behoud connectie met de verschillende begeleidingsinitiatieven.
- Minder prikkels zijn wenselijk, maar vooral de mogelijkheid om zich ergens terug te kunnen trekken wanneer nodig is nodig.

Colofon

Aan dit document werkten mee:	C. Gorissen, L. van den Bogaard, J. Jansen
Vormgeving:	C. Gorissen, L. van den Bogaard
Fotografie:	Brouwers Reklame, Leonie Voets creatief fotograaf op locatie
Redactieadres:	Fontys Hogeschool
Versie:	1.0
Auteur:	C. Gorissen, L. van den Bogaard
Datum:	Juli 2022

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder bronvermelding en voorafgaande toestemming van de uitgever.